

Les 61 - Antwoorden

Opdracht 1: Vertaal en geef de uitspraak:

Een palmtak en twee beekwilgtakken en drie mirtetakken en een mooie etrog.

loelav oesh^ete ^aravot w^eshálosh hadasiem w^eètrog yáfèh
 Wij eten vandaag in de loofhut אֲנַחְנוֹ אוֹכְלִים הַיּוֹם בְּסוּכָה ^anachnoe ochliem hayom basoekáh
 שיִּסְתֵּי חַג הַסּוּכּוֹת הוּא גַם חַג הָאֶסִּיף chag hassoekot hoe gam chag ha'ásief Soekot is ook een oogstfeest

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord Bouwen בָּנָה {bánáh} [pa'al].

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	בּוֹנֶה bonèh	בָּנִיתִי bánítie	אֶבְנֶה èvnèh	אֲנִי
Ik (v)	בּוֹנָה bonáh	בָּנִיתִי bánítie	אֶבְנֶה èvnèh	אֲנִי
Jij (m)	בּוֹנֶה bonèh	בָּנִיתָ bánítá	תִּבְנֶה tivnèh	אַתָּה
Jij (v)	בּוֹנָה bonáh	בָּנִיתָ bánít	תִּבְנִי tivnie	אַתְּ
Hij	בּוֹנֶה bonèh	בָּנָה báníh	יִבְנֶה yivnèh	הוּא
Zij	בּוֹנָה bonáh	בָּנְתָה bántáh	תִּבְנֶה tivnèh	הִיא
Wij (m)	בּוֹנִים boniem	בָּנִינוּ bánínoe	נִבְנֶה nivnèh	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	בּוֹנוֹת bonot	בָּנִינוּ bánínoe	נִבְנֶה nivnèh	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	בּוֹנִים boniem	בָּנִיתֶם b ^e nitèm	תִּבְנוּ tivnoe	אַתֶּם
Jullie (v)	בּוֹנוֹת bonot	בָּנִיתֶן b ^e nitèn	תִּבְנוּ * tivnoe	אַתֶּן
Zij (m)	בּוֹנִים boniem	בָּנוּ bánínoe	יִבְנוּ yivnoe	הֵם
Zij (v)	בּוֹנוֹת bonot	בָּנוּ bánínoe	יִבְנוּ * yivnoe	הֵן

Gebiedende wijs: m: בָּנֶה b^eneh, v: בְּנִי b^enie, meervoud: בְּנוּ * b^enoe, infinitief: לִבְנוֹת livnot

* Er bestaat ook een verouderde vrouwelijke vorm.

Opdracht 3: Het lied *Patiesh masmer*. Geef bij de tekst de uitspraak en de vertaling:

פְּטִישׁ מְסָמֵר	pattish masmer	Hamer, spijker	Wij zullen snel
נִיקַח מָהֵר	niqach maher	wij zullen nemen snel	hamer en spijker nemen
סוּכָה לְבָנוֹת	soekáh livnot	soekah te bouwen	om een soekah te bouwen,
בָּנִים בְּנוֹת	baniem, banot	zonen, dochters	jongens en meisjes.
טַח, טַח, טַח ..	tach, tach, tach	klop, klop, klop	Klop, klop, klop.
קָנֶה קָנֶה	qáneh, qáneh	Paal, paal	Met paal na paal bouwen
סוּכָה נִבְנֶה	soekáh nivnèh	soekah zullen wij bouwen	wij een soekah.
קֶשֶׁט הַגַּג	qashet hagag	versier het dak	Versier het dak
לְכָבוֹד הַחַג	lichvod hèchag	ter ere van het feest	ter ere van het feest.
טַח, טַח, טַח ..	tach, tach, tach	klop, klop, klop	Klop, klop, klop.
מָהֵר, מָהֵר	maher, maher	Snel, snel	Snel, snel,
הַזְמַן דוֹהֵר	hazman doher	De tijd draaft/gaat snel	De tijd gaat snel
אֵין פְּנַאי חֲכוֹת	en penai chakot	geen vrije tijd	Niet wachten want
מָחָר סוּכּוֹת	máchár soekot	morgen Soekot	morgen is het Soekot.
לָהּ, לָהּ, לָהּ ..	lá, lá, lá	la, la, la	La, la, la.

Les 62 – Voorzetsels 2; voor of achter

We leerden in les 18 de lettervoorzetsels בּ {b^e} in, met, door (*instrumentalis*), כּ {k^e} zoals, gelijk aan (voluit כְּמוֹ {k^emo} zoals), לְ {l^e} aan, voor, tot (*dativus*) en מִן {min} van, uit, vanuit.

Deze kunnen worden verbonden met persoonlijke voornaamwoorden, zie de tabel. Ook veel andere in deze les genoemde voorzetsels kunnen dergelijke achtervoegsels krijgen.

Bij het voorzetsel מִן vindt eerst verdubbeling plaats tot מִמֶּנּוּ en vervolgens assimilatie van de beide *noens*.

Bekijk ze maar goed, want in een woordenboek vind je ze meestal niet terug.

Tussen [haken] staat een ongebruikelijke vorm; onderstreept = benadrukt.

	ב	IN	כ	ALS	ל	AAN	מן, מן-	VAN, UIT
Mij	בִּי	bie	כְּמוֹנִי	kámonie	לִי	lie	מִמֵּנִי	mimmènnie
Jou (m)	בְּךָ	b ^e chá	כְּמוֹךָ	kámochá	לְךָ	l ^e chá	מִמֶּךָ	mimchá
Jou (v)	בְּךָ	bách	[כְּמוֹךְ]	kámoch	לְךָ	lách	מִמֶּךָ	mimmech
Hem	בּוֹ	bo	כְּמוֹהוּ	kámohoe	לוֹ	lo	מִמֵּנוֹ	mimmènnoe
Haar	בָּהּ	báh	כְּמוֹהָ	kámohá	לָהּ	láh	מִמֵּנָהּ	mimmènnáh
Ons	בָּנוּ	bánoe	כְּמוֹנוּ	kámonoe	לָנוּ	lánoe	מִמֵּנוּ	mimmènnoe
Jullie (m)	בְּכֶם	báchèm	כְּכֶם	káchèm	לְכֶם	láchèm	מִכֶּם	mikèm
Jullie (v)	בְּכֶן	báchèn	כְּכֶן	káchèn	לְכֶן	láchèn	מִכֶּן	mikèn
Hen (m)	בָּהֶם, בְּהֶם	báhèm, bám	כְּהֶם	káhèm	לְהֶם	láhèm	מֵהֶם	mehèm
Hen (v)	בָּהֶן, בְּהֶן	báhen, bán	כְּהֶן	káhen	לְהֶן	láhèn	מֵהֶן	mehèn

Voorzetsels kunnen onderling worden samengesteld, en met een zelfstandig naamwoord:

אַחַר	achar (vz)	Achter, na	מֵאַחַר	me'achar (bw)	Van achter
אַחֲרַי	ach ^a re (vz)	idem	מֵאַחֲרַי	me'ach ^a re (bw)	idem
תַּחַת	táchat (vz)	Onder	מִתַּחַת	mittáchat (bw)	Van onder
מִן	min (vz)	Vanuit	לְמִן	l ^e min (vz)	Sedert
פְּנִים	pániem (mv)	Gezicht, aanzicht ,	בְּפְנֵי	bifne (vz)	In tegenwoordig-
פְּנֵי	p ^e ne (constr)	aanwezigheid, voor-	לְפְנֵי	lifne (vz)	heid/aanwezigheid van, voor
		kant, oppervlak	מִפְּנֵי	mipne (vz)	Voor (plaats, tijd)
			מִפְּנֵי שֵׁשׁ ...	mipne shè...	Vanwege, wegens
			עַל פְּנֵי	al p ^e ne	Omdat
עַל	al (vz)	Op, boven,	מֵעַל	me'al (vz)	Bovenop
		over, wegens	מִבְּלֵי	miblie (vz)	Boven
בְּלֵי	blie (vz)	Zonder			Zonder

Typisch Hebreeuws: כְּמוֹךָ כְּמוֹנִי kámonie kámochá 'als ik als jij', ik (bestel) hetzelfde als jij; ik ook.

Hoe vertaal je onze voorzetsels Voor, Na, Achter en Tegen in het Hebreeuws? Dat hangt er van af, wat je er mee bedoelt.

עֲבוּר	a ^v oer (vz)	Voor, terwille van, wegens
בְּשִׁבִיל	bishviel (vz)	(Bestemd) voor. <i>Dit krijgt net zulke achtervoegsels als לְ</i>
לְ...	l ^e (vz)	Voor, van
לְפְנֵי	lifne (vz)	Voor (plaats, tijd)
עַד	ad (vz)	Tot (tijd), tot aan
בְּעַד	b ^e 'ad (vz)	Voor, ten gunste van, ten behoeve van; בְּעַדִּי enz.
אַחַר	achar (vz)	Na, sinds (tijd) אַחֲרַי אַחֲרֶיךָ אַחֲרֵינוּ, enz.
לְאַחַר	l ^e 'achar (bw)	Na
אַחֲרַי	ach ^a re (bw)	Na
אַחֲרֵי כֵן	ach ^a re ken	Daarna, naderhand
אַחֹר	áchor (vz/bw)	Achter (plaats)
מֵאַחֹר	me'áchor (bw)	Achter, van achteren
לְאַחֹר	l ^e 'áchor (bw)	Naar achteren
נֶגֶד	nègèd (vz)	Tegen (plaats), tegenover, anti, נֶגְדִי, נֶגְדְךָ, נֶגְדְךָ or נֶגְדְךָ, enz.
כְּנֶגֶד	k ^e nègèd (vz)	Tegen, tegenover, in tegenstelling met
מול, מִמּוֹל	moel, mimoel (vz)	Tegenover (plaats), tegen, anti. מְלֵי enz.

Opdracht 1: Vertaal en geef de uitspraak. Zie ook de woordenlijst, [Les_75](#).

De tijd is tien minuten voor twee .....

Hij schrijft aan ons .....

De vrouw staat voor de tafel .....

Hij kwam van achteren .....
 Ik sta tegenover de winkel .....
 Ik kwam voor (ten behoeve van) hem .....
 Het paard [is] achter de auto .....

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord עמד {ámad} Staan (to stand). Controleer jezelf op de website www.hebrew-verbs.co.il of www.hebrewatmilah.org/maskilon1/index.htm

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	.....	.....	.....	אָנִי
Ik (v)	עֹמֶדֶת omèdèt	עָמַדְתְּ ámadtie	אֶעְמֹד è'èmod	אָנִי
Jij (m)	.....	.....	.....	אַתָּה
Jij (v)	.....	.....	.....	אַתְּ
Hij	.....	.....	.....	הוא
Zij	.....	.....	.....	היא
Wij (m)	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	.....	.....	.....	אַתֶּם
Jullie (v)	.....	.....	.....	אַתֶּן
Zij (m)	.....	.....	.....	הֵם
Zij (v)	.....	.....	.....	הֵן

Geb. wijs: m: ....., v: ....., mv: ....., infinitief: לעמוד la'omod

Opdracht 3: In les 03 leerden we Hebreeuwse schrijffletters. Kent u ze nog?
 Probeer deze zinnen van uitspraaktekens te voorzien, geef de uitspraak en de vertaling:

..... הוא הולך למסון
 ..... הוא תחת השולחן
 ..... היא הרישון בלי אלא
 ..... אנחנו רוכבים ע'ס
 ..... הוא עומד מול הארון
 ..... ע'פני הולך

Bronnen: Leerboek der Hebreeuwsche Taal, rabbijn S. Ph de Vries; millon; Hebrew Verb Tables, Tarmon & Uval.